

Sygn. akt VI Ka 449/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 października 2013 r.

Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze w VI Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Tomasz Skowron (spr.)

Sędziowie SO Klara Łukaszewska SO Andrzej Wieja

Protokolant Jolanta Kopec

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Jeleniej Górze Lesława Kwapiszewskiego

po rozpoznaniu w dniu 4 października 2013r.

sprawy **G. Z.**

oskarżonego z art. 278 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk

z powodu apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Zgorzelcu

z dnia 18 czerwca 2013 r. sygn. akt II K 1698/12

uchyla zaskarżony wyrok wobec oskarżonego G. Z. i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu w Zgorzelcu do ponownego rozpoznania.

Sygn. akt VI Ka 449/13

UZASADNIENIE

G. Z. został oskarżony o to, że:

I. w dniu 4 lipca 2012 r. w B.rejonu (...), na terenie (...)dokonał zaboru w celu przywłaszczenia 200mb kabla elektrycznego oznaczonego symbolem (...)zasilającego pompę, powodując tym straty w wysokości 6896 zł na szkodę (...) S.A.Oddział (...) w B., przy czym czynu dopuścił się w warunkach powrotu do przestępstwa będąc uprzednio skazanym prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Zgorzelcu sygn. akt II K 1142/02 na karę 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności, którą to karę odbył w okresie od 27.10.2005r. do 10.05.2006r. (warunkowo przedterminowo zwolniony) oraz skazany prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Zgorzelcu sygn. akt II K 204/08 na karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności, którą to karę odbył w okresie od 16.05.2011r. do 17.01.2012r. (warunkowo przedterminowo zwolniony), tj. o czyn z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art.64§1 k.k.,

II. w dniu 9 lipca 2012 r. w B.rejonu (...), na terenie (...)dokonał zaboru celu przywłaszczenia 350 mb kabla elektrycznego oznaczonego symbolem (...)zasilającego pompę głębinową poprzez wycięcie odcinka tego kabla z całości przewodu zasilającego pompę, powodując tym straty w wysokości 12068zł na szkodę (...) S.A.Oddział (...)w B., przy czym czynu dopuścił się w warunkach powrotu do przestępstwa będąc uprzednio skazanym prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Zgorzelcu sygn. akt II K 1142/02 na karę 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności, którą to karę odbył w okresie od 27.10.2005r. do 10.05.2006r (warunkowo przedterminowo zwolniony) oraz skazany prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Zgorzelcu sygn. akt II K 204/08 na karę 1 (jednego) roku pozbawienia

wolności, którą to karę odbył w okresie od 16.05.2011r. do 17.01.2012r. (warunkowo przedterminowo zwolniony), tj. o czyn z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art.64§1 k.k.,

III. w dniu 6 sierpnia 2012r. w B., rejonu (...), na terenie (...)dokonał zaboru w celu przywłaszczenia 25 mb kabla elektrycznego oznaczonego symbolem (...)zasilającego pompę głębinową poprzez wycięcie odcinka tego kabla z całości przewodu zasilającego pompę, powodując tym straty w wysokości 569,25zł na szkodę (...) S.A.Oddział (...)w B., przy czym czynu dopuścił się w warunkach powrotu do przestępstwa będąc uprzednio skazanym prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Zgorzelcu sygn. akt III K 1142/02 na karę 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności, którą to karę odbył w okresie od 27.10.2005r do 10.05.2006r (warunkowo przedterminowo zwolniony) oraz skazany prawomocnym wyrokiem sądu Rejonowego w Zgorzelcu sygn. akt II K 204/08 na karę jednego) roku pozbawienia wolności, którą to karę odbył w okresie od 16.05.2011r. do 17.01.2012 r. (warunkowo przedterminowo zwolniony), tj. o czyn z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.,

IV. w dniu 9 sierpnia 2012roku w B., rejonu (...), na terenie (...)dokonał zaboru w celu przywłaszczenia 40mb kabla elektrycznego oznaczonego symbolem (...)zasilającego pompę głębinową poprzez wycięcie odcinka tego kabla z całości przewodu zasilającego pompę, powodując tym straty w wysokości 954zł na szkodę (...) S.A.Oddział (...)w B., przy czym czynu dopuścił się w warunkach powrotu do przestępstwa będąc uprzednio skazanym prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Zgorzelcu sygn. akt II K 1142/02 na karę 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności, którą tą karę odbył w okresie od 27.10.2005 r. do 10.05.2006 r. (warunkowo przedterminowo zwolniony) oraz skazany prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Zgorzelcu sygn. akt K 204/08 na karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności, którą tą karę odbył w okresie od 16.05.2011 r. do 17.01.2012 r. (warunkowo przedterminowo zwolniony) tj. o czyn z art. 278 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk,

Sąd Rejonowy w Zgorzelcu wyrokiem z dnia 18 czerwca 2013r. w sprawie sygn. akt II K 1698/12:

1. uniewinnił oskarżonego G. Z. od popełnienia zarzucanego mu czynu, opisanego w punkcie I części wstępnej wyroku tj. występku z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.;

2. uniewinnił oskarżonego G. Z. od popełnienia zarzucanego mu czynu, opisanego w punkcie II części wstępnej wyroku tj. występku z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.;

3. uniewinnił oskarżonego G. Z. od popełnienia zarzucanego mu czynu, opisanego w punkcie III części wstępnej wyroku tj. występku z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.;

4. uznał oskarżonego G. Z.za winnego tego, że w dniu 9 sierpnia 2012 roku w B., rejonu (...), na terenie (...)dokonał zaboru w celu przywłaszczenia 40mb kabla elektrycznego oznaczonego symbolem (...)zasilającego pompę głębinową poprzez wycięcie odcinka tego kabla z całości przewodu zasilającego pompę, powodując tym straty w wysokości 954 zł na szkodę (...) S.A.Oddział (...)w B., przy czym czynu dopuścił się w warunkach powrotu do przestępstwa będąc uprzednio skazanym za czyn z art. 291 § 1 k.k. prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Zgorzelcu z dnia 1 marca 2010r. sygn. akt II K 204/08 na karę 1 roku pozbawienia wolności, którą to karę odbył w okresie od 16.05.2011r. do 17.01.2012r. tj., występku z art. 278 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk i za to na podstawie art. 278 § 1 kk wymierzył mu karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności,

5. na podstawie art. 63 § 1 kk zaliczył oskarżonemu G. Z. na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności okres zatrzymania w sprawie w dniu 9 sierpnia 2012r.,

6. na podstawie art. 624 § 1 kpk zwolnił oskarżonego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych i nie wymierzył opłaty.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł prokurator zaskarżając orzeczenie Sądu I instancji w całości na niekorzyść oskarżonego.

Na podstawie art. 427 § 1 i 2 kpk, art. 437 kpk i art. 438 pkt 3 kpk wyrokowi temu zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia i mający wpływ na jego treść, a polegający na przyjęciu, iż dowody zebrane w toku postępowania przygotowawczego i ujawnione na rozprawie, a to w szczególności zeznania świadków oraz załączone dokumenty, nie pozwalają na przypisanie oskarżonemu G. Z. popełnienia trzech spośród czterech zarzucanych mu czynów, tj. kradzieży dokonanych w dniach 4 lipca 2012r., 9 lipca 2012r. i 6 sierpnia 2012r., podczas gdy dowody te i okoliczności ocenione we wzajemnym ze sobą powiązaniu winny prowadzić do wniosku przeciwnego, tj. że oskarżony dopuścił się popełnienia zarzucanych mu występów.

Skarżący wniósł o uchylenie w całości zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Zgorzelcu do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja Prokuratora jest zasadna. Stawiany w niej zarzut błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia i mający wpływ na jego treść zasługuje na uwzględnienie. Podobnie jak i postulat uchylenia wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu.

Art. 7 k.p.k. (określający zasadę swobodnej oceny dowodów) stanowi, że organy postępowania kształtują swe przekonanie na podstawie wszystkich przeprowadzonych dowodów, ocenianych swobodnie z uwzględnieniem zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego

Przekonanie sądu orzekającego o wiarygodności jednych dowodów i niewiarygodności innych pozostaje pod ochroną wskazanego przepisu tylko wtedy, gdy: a) jest poprzedzone ujawnieniem w toku rozprawy głównej całokształtu okoliczności sprawy (art. 410 k.p.k.), i to w sposób podyktowany obowiązkiem dochodzenia prawdy (art. 2 § 2 k.p.k.), b) stanowi wynik rozważenia wszystkich okoliczności przemawiających zarówno na korzyść, jak i na niekorzyść oskarżonego (art. 4 k.p.k.), c) jest wyczerpujące i logicznie - z uwzględnieniem wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego - umotywowane w uzasadnieniu wyroku (art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k.). Pogląd taki, który Sąd Okręgowy w całości podziela, wyraził Sąd Najwyższy w nadal aktualnym wyroku z dnia 22 lutego 1996 r., sygn. akt II KRN 199/95 (OSN PiPr 1996/10/10; por. także - wyrok SN z dnia 16 grudnia 1974 r., sygn. akt Rw 618/74, OSNKW 1975/3-4/47; wyrok SN z dnia 9 listopada 1990 r. , sygn. akt WRN 149/90, OSNKW 1991/7-9/41).

Błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia to błąd, który wynika bądź to z niepełności postępowania dowodowego, bądź też z przekroczenia granic swobodnej oceny dowodów. Może on więc być wynikiem niezajomości określonych dowodów lub nieprzestrzegania dyrektyw obowiązujących przy ocenie dowodów (art. 7 k.p.k.), np. błąd logiczny w rozumowaniu, zlekceważenie niektórych dowodów, danie wiary dowodom nieprzekonującym, bezpodstawne pominięcie określonych twierdzeń dowodowych, oparcie się na faktach w istocie nieudowodnionych itd. W orzecznictwie trafnie podnosi się, że zarzut ten jest słuszny tylko wówczas „gdy zasadność ocen i wniosków, wyprowadzonych przez sąd orzekający z okoliczności ujawnionych w toku przewodu sądowego nie odpowiada prawidłowości logicznego rozumowania”, nie może on natomiast sprowadzać się do samej polemiki z ustaleniami sądu (wyrok Sądu Najwyższego z 24.03.1975r., II KR 355/74, OSNPG 9/1995 poz. 84), przy czym jest to aktualne jedynie przy zarzucie błędu o charakterze dowolności. Tego typu zarzut co do błędu w ustaleniach faktycznych to bowiem, jak zasadnie się wskazuje, nie sama odmienna ocena materiału dowodowego przez skarżącego lecz wykazanie , jakich konkretnych uchybień w świetle wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego dopuścił się sąd w dokonanej ocenie materiału dowodowego (wyrok Sądu Najwyższego z 22.01.1975r., I KR 197/74, OSNKW 5/1975 poz. 58).

Zgodzić się należy ze skarżącym, iż w niniejszej sprawie mamy do czynienia z sytuacją, w której Sąd I instancji dokonał oceny zebranych w sprawie dowodów w sposób nie respektujący zasad określonych w art.7k.p.k. Skutkiem tego dokonał błędnych ustaleń faktycznych, które legły u podstaw zaskarżonego wyroku.

Rację ma Prokurator zarzucając dowolną ocenę wyjaśnień oskarżonego G. Z.. Oskarżony ten w toku postępowania przygotowawczego będąc dwukrotnie przesłuchiwany przyznał się do popełnienia zarzucanych mu czynów. Podczas pierwszego przesłuchania (k.30) twierdził : „w dniu 9 sierpnia , 6 sierpnia, 9 lipca i 4 lipca pieszo udałem się na teren wyrobiska (...) w B., z którego dokonałem kradzieży kabli elektrycznych miedzianych. Skradzione kable obmurowywałem z tzw. otulin w krzakach, a następnie rowerem jechałem do Czech i sprzedawałem tam na punktach skupu metali.” W kolejnych swoich wyjaśnieniach (k.47) stwierdził: „Podtrzymuję całe złożone wyjaśnienie we wcześniejszym protokole przesłuchania...Do przedstawionych zarzutów przyznaję się w całej rozciągłości.” Na rozprawie w dniu 11 lutego 2013r. (k.62) natomiast przyznał się jedynie do usiłowania kradzieży wyciętego już kabla w dniu 6 sierpnia. Sąd Rejonowy w uzasadnieniu pisemnym swojego orzeczenia stwierdza: „oskarżony jest niewiarygodny i widoczne było jego zachowanie zmierzające do umniejszenia swojej winy, gdyż wbrew oczywistym faktom zaprzeczał temu, że chciał ukraść 40 metrów kabla” Dalej sąd ten stwierdza : „Odrzucając zatem mało wiarygodne i lakoniczne wyjaśnienia oskarżonego należało skoncentrować się na innych obiektywnych dowodach wskazujących na sprawstwo oskarżonego.” Rzeczywiście zgodzić się należy, że w niniejszej sprawie materiał dowodowy poza zdarzeniem z dnia 9 sierpnia 2012r. (przede wszystkim zeznania świadków S. Ł., G. S., J. J.) jest nader skąpy. Tym bardziej więc sytuacja ta nakładała na sąd I instancji obowiązek dokładnej analizy tego materiału dowodowego, który został w sprawie zebrany. Przede wszystkim nie zastanowił się sąd meriti, dlaczego oskarżony G. Z.miałby przyznawać się do popełnienia przestępstw, których by się nie dopuścił. Taka postawa osoby podejrzanej jest zupełnie sprzeczna z naturalnym prawem do obrony. Osoby podejrzewane, oskarżane w pierwszym odruchu obronnym negują swój udział w przestępstwie, zaprzeczają swojemu udziałowi w jakiegokolwiek postaci, tym bardziej, że przecież oskarżony nie po raz pierwszy miał do czynienia z organami ścigania, a zarzucane mu czyny obejmują działanie w warunkach powrotu do przestępstwa. W tej sytuacji miał pełną świadomość konsekwencji takiej postawy. Odrzucenie wyjaśnień oskarżonego jako niewiarygodnych jest niekolekwentne, a stanowisko sądu meriti wewnętrznie sprzeczne, gdyż jak wynika z pisemnych motywów zaskarżonego wyroku sąd ten dał wiarę funkcjonariuszowi policji D. W., który przesłuchiwał podejrzanego wówczas G. Z.. Zupełnie przy tym sąd pominął w jaki sposób na rozprawie podczas konfrontacji ze świadkiem D. W.(k.66) oskarżony tłumaczył złożenie nieprawdziwych wyjaśnień – nie miał świadomości, że zarzuca mu się kradzież tak dużych ilości kabla. Z drugiej zaś strony nie zaprzeczył, że składał wyjaśnienia takiej treści. Rację ma skarżący, że z wyjaśnieniami oskarżonego, w których podał on daty i ilości skradzionego kabla korespondują zawiadomienia pokrzywdzonego odnośnie ujawnianych przestępstw kradzieży. Nie bez znaczenia jest nadto, że we wszystkich zarzucanych oskarżonemu czynach występuje podobny sposób działania sprawcy.

Reasumując stwierdzić należy, że dokonana przez sąd I instancji ocena zebranego w sprawie materiału nosi znamiona dowolności i jako taka nie może korzystać z ochrony przepisu art. 7 k.p.k. w tej sytuacji zaskarżony wyrok należało uchylić, a sprawę przekazać do ponownego rozpoznania sądowi Rejonowemu w Zgorzelcu.

Ponownie rozpoznając sprawę sąd I instancji dokona prawidłowej pogłębionej oceny dowodów zebranych w sprawie uwzględniając powyższe uwagi.

Na marginesie należy zauważyć, że pomimo, iż oskarżony został uznany za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu dokonania kradzieży w dniu 9 sierpnia 2012r. to jednak z uwagi na fakt, że zarzucane oskarżonemu przestępstwa stanowią jeden ciąg przestępstw, a w przypadku wymierzenia kary zaktualizuje się potrzeba określania stopnia winy oskarżonego, jak i społecznej szkodliwości, na którą bez wątplenia będzie również miało zachowanie oskarżonego w dniu 9 sierpnia 2012r. Wszystko to w ocenie sądu odwoławczego powodowało konieczność uchylenia całego wyroku.

Wyk. J.K.